LIFEINFORESTS

További fejlesztett kommunikáció, együttműködés és kapacitásbővítés a Natura 2000 erdők biodiverzitásának megőrzése érdekében

Duska József
Erdőgazdálkodási szakértő
Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége

LIFEINFORESTS - ÉLET AZ ERDŐBEN KOMMUNIKÁCIÓS PROGRAM

Készült a LIFEinFORESTS projekt keretében az Európai Unió LIFE+ Information and Communication programjának és a Földművelésügyi Minisztérium pénzügyi támogatásával.

ÉLETAZERDŐBEN

NATURA 2000 ERDŐK

- Az ország teljes területének közel 22%-a
- Az összes erdő 38%-a
  a 2 millió ha-ból 760 000 ha

➢ A 43 % magán tulajdonú erdőből
  860 000 ha-ból 215 000 ha

➢ Minden 4. ha magánerdő NATURA 2000 területen van

ÉLETAZERDŐBEN

EU Irányelvek

Madárvédelmi Irányelv (Wild Birds Directive, 79/409/EEC)
Élőhelyvédelmi Irányelv (Habitats Directive, 92/43/EEC)

- Az EU Tanácsa által kiadott jogszabály

  Az irányelvekben megfogalmazott célok megvalósítása érdekében a tagországok kötelesek már meglévő jogszabályaik módosítására, illetve új jogszabályok alkotására (**jogharmonizáció**).

  A tagországok szabadon választhatják meg azokat a közigazgatási, törvényen, vagy szerződésen alapuló eszközöket, amelyekkel a célok gyakorlati megvalósítását biztosíthatják (**szubszidiaritás elve**).

ÉLET AZ ERDŐBEN

Madárvédelmi Irányelv

(Wild Birds Directive, 79/409/EEC)

Az EU-ban jelenleg is érvényben levő irányelvek közül az egyik legrégebbi, és az Élőhelyvédelmi Irányelvvel együtt természetvédelmi szempontból az egyik legjelentősebb.

A megritkult állományú és veszélyeztetett, vadonélő madárfajok és azok élőhelyeinek védelmét, megőrzését, fenntartását, helyreállítását szabályozza.

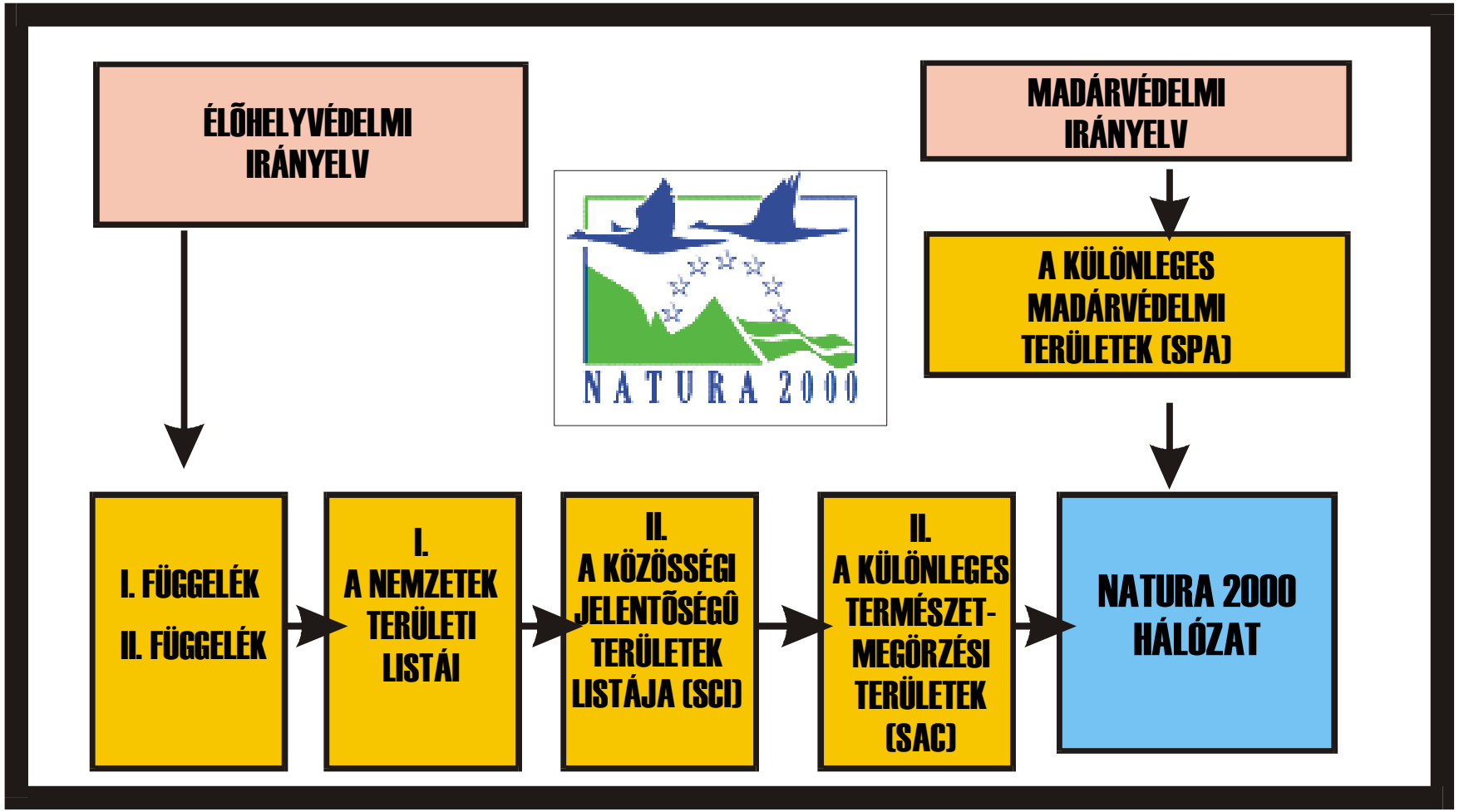
ÉLET AZ ERDŐBEN

Élőhelyvédelmi Irányelv
(Habitats Directive, 92/43/EEC)

A Madárvédelmi Irányelvet kiegészítve - a madárfajokon kívül minden más, a tagországok területén természetes körülmények között előforduló állat- és növényfaj és ezek természetes élőhelyeinek a védelmét szolgálja.

ÉLETAZERDŐBEN

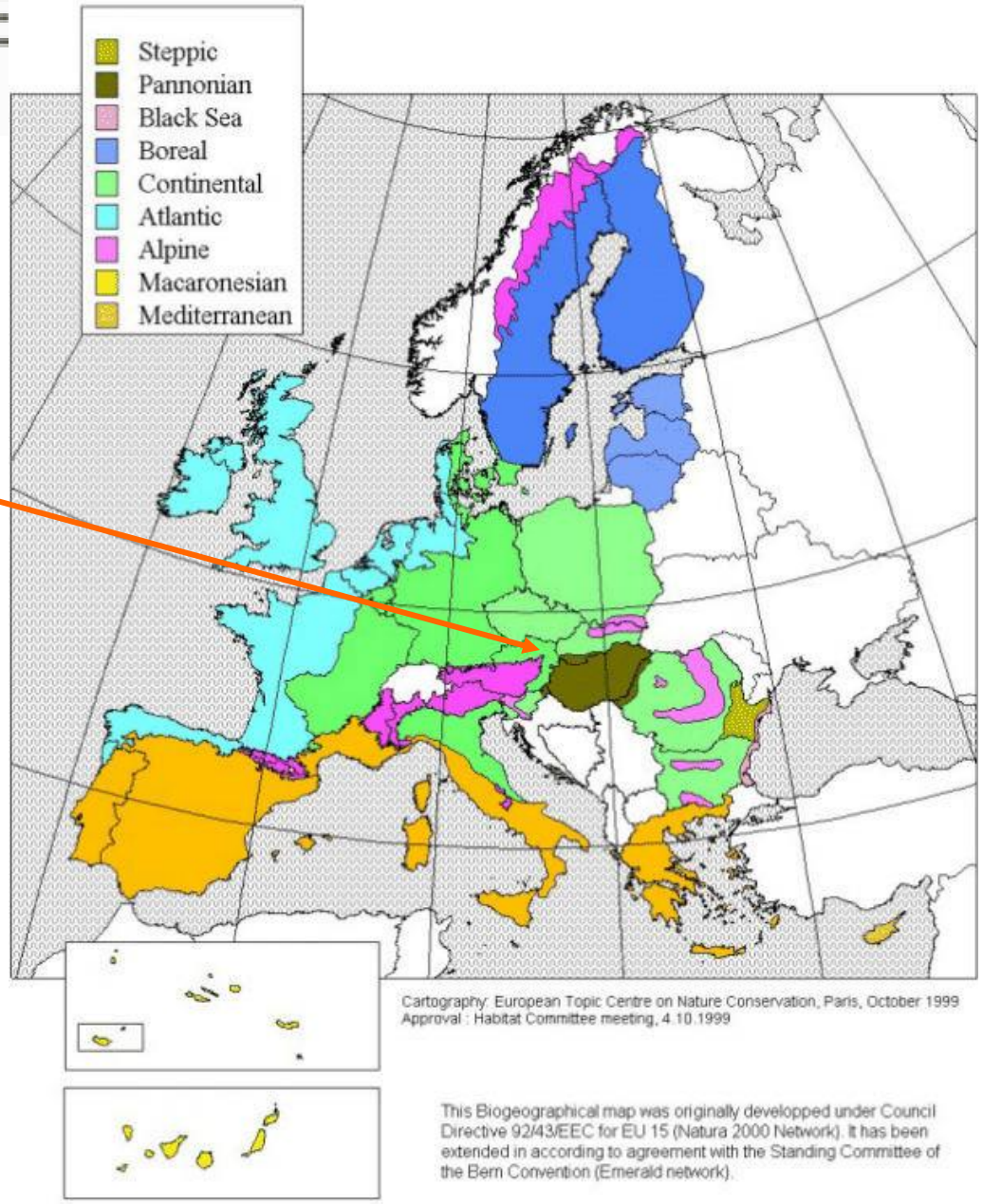
Natura 2000 Hálózat

BIOGEOGRÁFIAI RÉGIÓK

Önálló Pannon régió!

Az EU gazdasági / természeti „fejlettsége” eltérő → helyre-állítás és. megőrzés

ÉLETAZERDŐBEN

Szakmai kijelölés alapja

Európai uniós Irányelvek

- **Madárvédelmi Irányelv** (Wild Birds Directive, 79/409/EEC)
- **Élőhelyvédelmi Irányelv** (Habitats Directive, 92/43/EEC)

		Magyarország
Élőhelyvédelmi Irányelv	Élőhelyek	46 élőhely
	Növényfajok	41 faj
	Gerinctelen fajok	62 faj
	Gerinces fajok	50 faj
Madárvédelmi irányelv	Madárfajok	78 faj

1. Túzok – Otis tarda
2. Parlagi sas – Aquila heliaca
3. Kerecsensólyom – Falco cherrug

ÉLETAZERDŐBEN

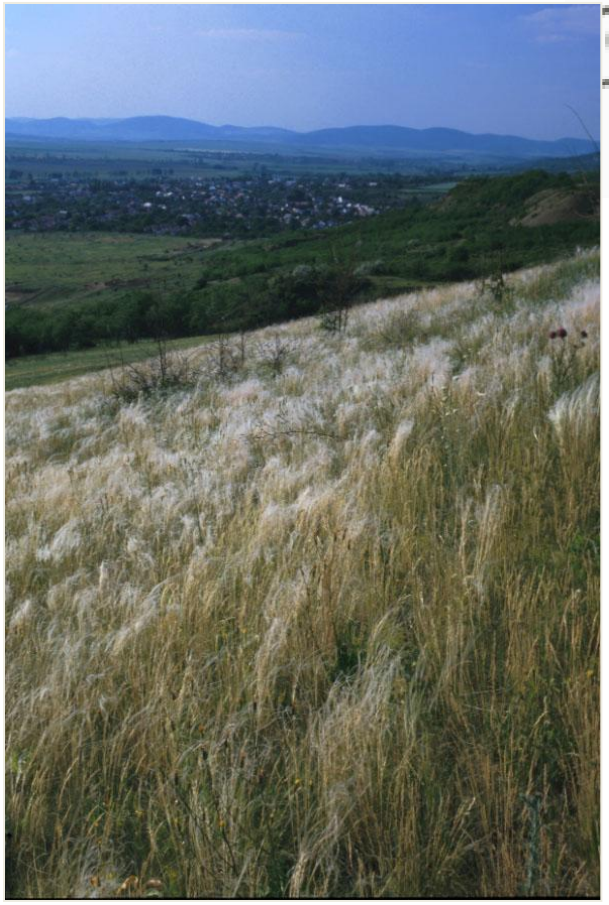
Erdei élőhelytípusok:

* -gal jelöltek: kiemelt közösségi jelentőség élőhelytípusok

9110 Mészkerülő bükkösök
9130 Szubmontán és montán bükkösök
9150 Sziklai bükkösök és sziklai hárserdők/hársas-berkenyéssziklaerdők
9180 * Törmeléklejtő- és szurdokerdők
91E0 * Fűz-, nyár-, éger-, és kőrisligetek/ligeterdők

ÉLET AZ ERDŐBEN

91F0 Keményfás ligeterdők
91G0 * Pannon gyertyános tölgyesek
91H0 * Pannon molyhos tölgyesek
91I0 * Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek
91K0 Illír bükkösök
91L0 Illír gyertyános-tölgyesek
91M0 Pannon cseres-tölgyesek
91N0 * Pannon homoki borókás-nyárasok

6240 Pannon lejtősztyeppek és sziklafüves lejtők

&

91H0 Pannon molyhos tölgyesek

91E0 Fűz-, nyár-, éger-, és kőrisligetek

Piros kígyószisz - *Echium maculatum*

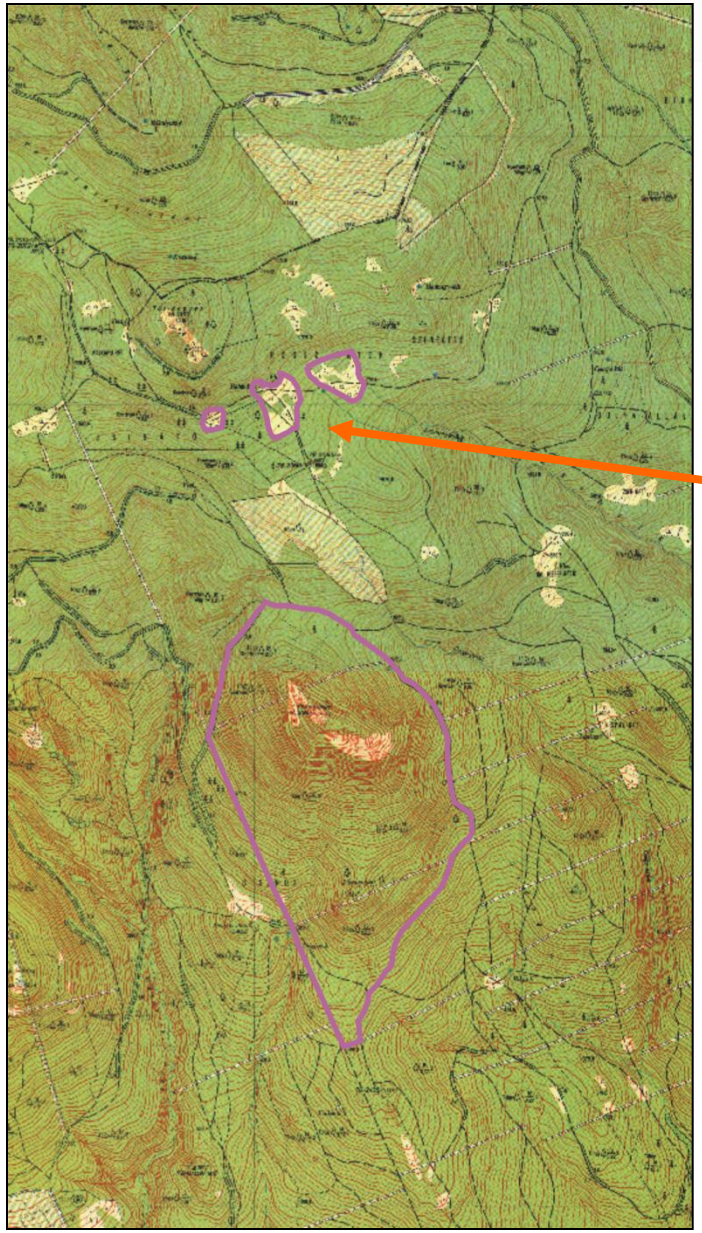
magyarföldi husáng - *Ferula sadleriana*

1. **Nagy tűzlepke – *Lycaena dispar***
2. **Díszes légivadász – *Coenagrion ornatum***
3. **Havasi cincér – *Rosalia alpina***

Esettanulmány:

„Gyöngyöstarjáni Világos-hegy és Rossz-rétek” SCI

Jelölő élőhelyek és fajok:

- Élőhelyek

40A0	*** Kontinentális cserjések**
6190	**Pannon sziklagyepek**
6240	*** Pannon lejtősztyeppek**
6520	**Hegyi kaszálórétek**
8230	**Pionír, mészkerülő sziklanöv.**
91G0	*** Pannon gyertyános tölgyesek**
91H0	**Pannon molyhos tölgyesek**
91M0	**Pannon cseres-tölgyesek**

- Növények

Pulsatilla grandis **Leánykökörcsin**

Kutatás:

Jól dokumentált kutatások (Mátra Múzeum, ETF + BNPIg.) ⇒ **Területi lehatárolás alapja**

Natura 2000 kifizetések

Kompenzációs kifizetések erdőgazdálkodási Natura 2000 területeken

Alapja: a Madárvédelmi Irányelv és az Élőhely-védelmi Irányelv végrehajtását tartalmazó hazai jogszabály betartásából fakadó, az erdőgazdálkodónál felmerülő többlet költség és elmaradó bevétel ellentételezése.

Kedvezményezettek:

magánjogi erdőgazdálkodók vagy csoportjaik

Igénylése nagyon egyszerű: Csak kifizetési kérelem benyújtása szükséges

A Natura 2000 hálózatba tartozó erdő az alábbi honlapról lekereshető

http://erdoterkep.nebih.gov.hu/

ÉLETAZERDŐBEN

ÉLET AZ ERDŐBEN

NATURA 2000 ERDŐK KEZELÉSI FELADATAI ÉS TÁMOGATÁSI LEHETŐSÉGEI

Jogszabályi alap

- Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV.27.) VM rendelet

A támogatás célja

- A Natura 2000 kijelölés alapjául szolgáló fajok, valamint élőhelyek kedvező természeti megőrzése és fenntartása az ökológiai szempontból is fenntartható erdőgazdálkodási tevékenység által.

ÉLET AZ ERDŐBEN

A támogatás jellege és tárgya

- Az intézkedés keretében vissza nem térítendő kompenzációs támogatást vehetnek igénybe a felmerülő költségek és kieső jövedelem ellentételezése céljából azon erdőgazdálkodók, akik a Natura 2000 irányelvek végrehajtásával összefüggő korlátozások eredményeként érintett, az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrészlet területen gazdálkodnak.

ÉLET AZ ERDŐBEN

Támogatás igénybevételének feltételei

- A támogatás igénybevételére az az erdőgazdálkodó jogosult, aki az erdő tulajdonosa, akit az erdészeti hatóság erdőgazdálkodóként nyilvántartásba vesz.
- Támogatás igénybevételére az az erdőgazdálkodó jogosult, aki rendelkezik az adott erdőrészletre vonatkozó, az erdészeti hatóság által jóváhagyott erdőtervvel.

Támogatás igénybevételének feltételei

- Azon területre adható támogatás, amely a MePAR adatbázisban és az Országos Erdőállomány Adattárban Natura 2000 területként lehatárolásra került.
- A legkisebb támogatható terület 1 hektár, amelyet a kérelem alapján jóváhagyott összterület alapján kell megállapítani.
- Csak teljes erdőrészlet támogatható azzal, hogy a 0,25 hektár nagyságot el nem érő erdőrészletre nem vehető igénybe támogatás.

ÉLET AZ ERDŐBEN

Támogatás igénybevételének feltételei

- Támogatást az az erdőgazdálkodó vehet igénybe, aki vállalja, hogy a kompenzáció folyósítását követő 10 hónapon belül részt vesz Natura 2000 erdőterületen gazdálkodók részére szervezett képzésen

ÉLET AZ ERDŐBEN

Nem támogatható

- az a Natura 2000 kijelölés során lehatárolt terület, amely állami, vagy önkormányzati tulajdonban van;
- önkormányzat, költségvetési szerv, valamint az a gazdálkodó szervezet, amelyben a Magyar Állam tulajdoni hányada eléri vagy meghaladja az 50%-ot;
- az az erdőrészlet, amelyet érintően az erdészeti hatóság a támogatási időszakra vonatkozóan jogerős erdőgazdálkodási vagy erdővédelmi bírságot állapított meg a Natura 2000 előírások vonatkozásában;

Jogkövetkezmények

Adott erdőrészlet vonatkozásában az ügyfél támogatási jogosultság a megszűnik és / vagy vissza kell fizetnie a támogatást abban az esetben ha:

- erdőgazdálkodási és / vagy erdővédelmi bírságot állapít meg az erdészeti hatóság
- helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy az ügyfél nem teljesíti az erdőtervében meghatározott korlátozásokat, előírásokat
- Képzési kötelezettségét nem teljesítette
- Kölcsönös megfeleltetés alkalmazása esetében a támogatásra jogosult gazdaságnak bármely részén a követelmények be nem tartását állapították meg.

- **Ellenőrzés tárgyát képező jövedelem kiesést okozó korlátozások:**
- egyes fajok / fák cserjék/ visszahagyása az erdőben;
- egyedi jellegzetességgel bíró /különösen odvas böhönc/ faegyedek visszahagyása;
- Álló és fekvő holtfa visszahagyása;
- Egészségügyi fakitermelés esetében a legfeljebb 5 m3/ha mértékig holtfa visszahagyása
- Véghasználat esetében a hagyásfák visszahagyása
- Véghasználat esetén a faállomány élőfakészletének 5 százalékos mértékig a facsoportok visszahagyása

ÉLET AZ ERDŐBEN

- **Erdőgazdálkodási tevékenység korlátozásának megtéríthető költségelemei:**

- Távlati célállomány megváltoztatása
- Erdőszegély kímélete
- Vágásérettségi kor emelése
- Fahasználatok elvégzésének időbeli korlátozása
- Erdőnevelés során egyes fafajok érintetlenül hagyása, fenntartása

ÉLETAZERDŐBEN

Megjelent a Miniszterelnökség Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetés felhívása.

- magán erdőgazdálkodók pályázhatnak
- kompenzációs támogatásra hektáronként legalább 41 és legfeljebb 237 eurónak megfelelő forint összeg
- normatív, területalapú, vissza nem térítendő támogatás
- benyújtási határidő 2016. március 16-tól június 9-ig
- a támogatásból kizárt az állami és az önkormányzati tulajdon
- ha ez nem éri el az 50%-ot akkor a maradó tulajdonán a magán erdőgazdálkodó támogatható, a korábbi teljes kizárással szemben.

ÉLET AZ ERDŐBEN

Az a magán erdőgazdálkodó jogosult pályázni aki:

- az erdészeti hatóság által az Evt. alapján jogerősen nyilvántartásba vett erdőgazdálkodó
- rendelkezik az adott erdőrészletre vonatkozó, az erdészeti hatóság által jóváhagyott jogerős erdőtervvel, vagy jóváhagyott jogerős erdőtelepítési kivitelezési tervvel
- ha lejárt, vagy még nem rendelkezett erdőtervvel, meg igényelni, és meg is kell kapni az átmeneti erdőtervet a pályázati jogosultság megszerzéséhez.

ÉLET AZ ERDŐBEN

Köszönöm a figyelmet

